

Laikas ir data „Excel” – formulės ir jų naudojimas

Išmokite išnaudoti „Excel” galimybes dirbant su datomis ir laiku – nuo paprastų formulių iki sudėtingų skaičiavimų.

Pamokos tikslai

Suvokimas

Suprasite, kaip „Excel“ viduje saugo ir apdoroja datos bei laiko informaciją kaip skaičius.

Funkcijos

Išmoksite naudoti pagrindines datos ir laiko funkcijas praktinėje veikloje.

Pritaikymas

Gebėsite kurti formules realiems uždaviniams: amžiaus, darbo laiko ir terminų skaičiavimui.

Kaip „Excel“ supranta laiką ir datą

Datos kaip skaičiai

„Excel“ saugo datą kaip numerį, kur skaičius 1 reiškia 1900 m. sausio 1 d. Kiekviena kita diena yra sekantis skaičius.

- **1** = 1900-01-01
- **45885** = 2025-11-11

Laikas – dienos dalis

Laikas išreiškiamas kaip dešimtainė dienos dalis:

- **0,5** = 12:00 (pusė dienos)
- **0,25** = 6:00 (ketvirtis dienos)

Kodėl tai svarbu?

Dėl šios sistemos galime atlikti matematinius veiksmus su datomis:

- Atimti datas
- Pridėti dienas
- Palyginti terminus
- Skaičiuoti laiko tarpus

Pagrindinės datos ir laiko funkcijos

Funkcija	Paskirtis	Pavyzdys	Rezultatas
=TODAY()	Grąžina šiandienos datą	=TODAY()	2025-11-11
=NOW()	Grąžina datą ir laiką	=NOW()	2025-11-11 14:35
=DATE()	Sukuria datą iš komponentų	=DATE(2025;5;1)	2025-05-01
=TIME()	Sukuria laiką	=TIME(14;30;0)	14:30:00
=YEAR()	Ištraukia metus	=YEAR(A1)	2025
=MONTH()	Ištraukia mėnesį	=MONTH(A1)	11
=DAY()	Ištraukia dieną	=DAY(A1)	11
=HOUR()	Ištraukia valandą	=HOUR(A1)	14
=MINUTE()	Ištraukia minutes	=MINUTE(A1)	35

Skirtumo tarp datų skaičiavimas

1

Dienų skirtumas

Formulė: `=B2 - A2`

Paprasčiausias būdas apskaičiuoti, kiek dienų praėjo tarp dviejų datų. Tiesiog atimkite ankstesnę datą iš vėlesnės.

2

Valandų skirtumas

Formulė: `=(B2 - A2)*24`

Padauginus rezultatą iš 24, gausite tikslų valandų skaičių tarp dviejų laiko momentų. Naudinga darbo laiko apskaitai.

3

DATEDIF funkcija

Metai: `=DATEDIF(A2;B2;"y")`

Mėnesiai: `=DATEDIF(A2;B2;"m")`

Dienos: `=DATEDIF(A2;B2;"d")`

Universali funkcija, puikiai tinkanti amžiaus ar projekto trukmės skaičiavimui.

Praktiniai pavyzdžiai

01

Amžiaus skaičiavimas

`=DATEDIF(GimimoData;TODAY();"y")`

Automatiškai parodo žmogaus amžių metais, lyginant gimimo datą su šiandiena.

02

Darbo laiko apskaita

`=(B2 - A2)*24`

A stulpelyje – darbo pradžia, B stulpelyje – pabaiga. Rezultatas rodo dirbtų valandų skaičių.

03

Termino tikrinimas

`=IF(B2<TODAY();"Pavėluota";"Laiku")`

Patikrina, ar užduoties terminas jau praėjo, ir parodo atitinkamą pranešimą.

Datos ir laiko formatavimas

Formatavimo galimybės

„Excel“ gali rodyti tą pačią datą įvairiais būdais, priklausomai nuo pasirinkto formato:

- **yyyy-mm-dd** → 2025-11-11
- **dddd** → antradienis
- **hh:mm:ss** → 14:35:00
- **mmm d, yyyy** → lapkritis 11, 2025

Kaip keisti formatą: pasirinkite langelį → *Format Cells* → *Date / Time*

Dažna klaida

Jei data įrašyta kaip tekstas (ne kaip skaičius), formulės neveiks!

Kaip patikrinti: jei data lygiuojama kairėje, tai tekstas. Skaičiai lygiuojami dešinėje.

Sprendimas: naudokite funkciją DATEVALUE() arba iš naujo įveskite datą tinkamu formatu.

Savarankiška užduotis

Sukurkite automatinę gimtadienio lentelę

1. Sukurkite lentelę

Stulpeliai: Vardas, Gimimo data, Amžius metais, Dienų nuo gimimo, Gimtadienis šiemet

2. Įterpkite formules

Amžius: `=DATEDIF(B2;TODAY();"y")`

Dienos: `=TODAY()-B2`

Tikrinimas: `=IF(...)` formulė

3. Suformatuokite

Pridėkite aiškius pavadinimus, tinkamus datos formatus ir spalvas skirtumui išryškinti.

Patarimas: išbandykite IF formulę, kad automatiškai rodytų "Jau buvo" arba "Dar nebuvo", priklausomai nuo gimtadienio datos šiais metais.

Pažengusiems: papildomos funkcijos

WEEKDAY() funkcija

Grąžina savaitės dienos numerį (1-7).
Naudinga planuojant renginius ar tikrinant, ar data yra savaitgalis.

```
=WEEKDAY(A2)
```

NETWORKDAYS() funkcija

Skaičiuoja darbo dienas tarp dviejų datų, automatiškai praleidžiant savaitgalius ir (jei nurodyta) šventes.

```
=NETWORKDAYS(A2;B2)
```

TEXT() funkcija

Konvertuoja datą į tekstą pasirinktu formatu. Pvz., gali parodyti pilną savaitės dienos pavadinimą lietuviškai.

```
=TEXT(A2;"dddd")
```

Apibendrinimas

Patikrinkite savo žinias

Žinau

Kaip „Excel“ saugo datą ir laiką kaip skaičius ir kodėl tai svarbu matematiniams veiksams.

Moku

Naudoti TODAY(), NOW(), DATE(), DATEDIF() ir kitas pagrindines funkcijas efektyviai.

Gebu taikyti

Skaičiuoti amžių, darbo laiką, terminus ir kurti praktiškus sprendimus kasdienėms užduotims.

Praktika daro meistrą – bandykite šias formules savo projektuose!